

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2025 m. gegužės 13 d.
(OR. en)

8298/25

LIMITE

CORLX 390
CFSP/PESC 595
COMEP 1
CSC 191

TEISĖS AKTAI IR KITI DOKUMENTAI

Dalykas: TARYBOS SPRENDIMAS, kuriuo skiriamas Europos Sąjungos specialusis įgaliojimas Artimųjų Rytų taikos procese

TARYBOS SPRENDIMAS (BUSP) 2025/...

... m. ... d.

**kuriuo skiriamas Europos Sąjungos specialusis įgaliojimas
Artimųjų Rytų taikos procese**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 33 straipsnį kartu su 31 straipsnio 2 dalimi,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliojimo užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 1996 m. lapkričio 25 d. Taryba susitarė paskirti Europos Sąjungos specialųjį įgaliotinį (toliau – ES specialusis įgaliotinis) Artimųjų Rytų taikos procese;
- (2) 2025 m. vasario 28 d. Taryba priėmė Sprendimą (BUSP) 2025/443¹, kuriuo ES specialiuoju įgaliotiniu Artimųjų Rytų taikos procese paskirtas Luigi DI MAIO. ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimų terminas baigiasi 2025 m. birželio 1 d.;
- (3) Izraelio ir Palestinos konflikto išsprendimas yra strateginis Sąjungos prioritetas, ir Sąjunga privalo ir toliau aktyviai veikti, kol tas konfliktas bus išspręstas remiantis dviejų valstybių sambūviu pagrįstu sprendimu;
- (4) Sąjunga tebėra pasiryžusi siekti visapusiškos ir ilgalaikės taikos visame Artimųjų Rytų regione ir yra pasirengusi tuo tikslu dirbti kartu su regioniniais ir tarptautiniais partneriais;
- (5) ES specialusis įgaliotinis Artimųjų Rytų taikos procese turėtų būti paskirtas 12 mėnesių laikotarpiui;

¹ 2025 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2025/443, kuriuo skiriamas Europos Sąjungos specialusis įgaliotinis Artimųjų Rytų taikos procese (OL L, 2025/443, 2025 3 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2025/443/oj>).

- (6) ES specialusis įgaliotinis vykdys savo įgaliojimus sudėtingomis regioninėmis aplinkybėmis, kurios gali pablogėti ir galėtų sutrukdyti pasiekti Sąjungos išorės veiksmų tikslus, kaip išdėstyta Sutarties 21 straipsnyje,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Europos Sąjungos specialusis įgaliotinis

Europos Sąjungos specialiuoju įgaliotiniu (toliau – ES specialusis įgaliotinis) Artimųjų Rytų taikos procese nuo 2025 m. birželio 2 d. iki 2026 m. gegužės 31 d. skiriamas Christophe Bigot. Taryba, remdamasi Politinio ir saugumo komiteto (PSK) įvertinimu ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – vyriausiasis įgaliotinis) pasiūlymu, gali nuspręsti ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimus nutraukti anksčiau.

2 straipsnis

Politikos tikslai

1. ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimai grindžiam bendru politikos tikslu – teisinga, ilgalaikė ir visapusiška taika, kuri turėtų būti pasiekta remiantis dviejų valstybių sambūviu pagrįstu sprendimu, pagal kurį Izraelis ir demokratinė, greta egzistuojanti, gyvybinga, taiki ir suvereni Palestinos valstybė sugyvena vienas šalia kito, turi saugias ir pripažintas sienas ir palaiko normalius santykius su kaimyninėmis šalimis, laikantis atitinkamų Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos (toliau – JT ST) rezoliucijų 242 (1967) ir 338 (1973) ir primenant kitas atitinkamas JT ST rezoliucijas, įskaitant JT ST rezoliuciją 2334 (2016), Madrido principus, įskaitant principą „teritorija už taiką“, taikos planą, šalių jau pasiektus susitarimus, Arabų taikos iniciatyvą ir Artimųjų Rytų ketverto (Ketverto) 2016 m. liepos 1 d. rekomendacijas. Atsižvelgiant į įvairias Izraelio ir arabų santykių kryptis, regioninis aspektas yra esminis visapusiškos taikos komponentas.

2. siekiant 1 dalyje nustatyto tikslo, politikos prioritetai yra dviejų valstybių sambūviu pagrįsto sprendimo išsaugojimas ir taikos proceso atnaujinimas bei rėmimas. Siekiant sėkmingo rezultato, itin svarbūs yra aiškūs parametrai, kuriais apibrėžiamas derybų pagrindas; Sąjunga savo poziciją dėl tokių parametru išdėstė 2009 m. gruodžio mėn., 2010 m. gruodžio mėn. ir 2014 m. liepos mėn. Tarybos išvadose ir ją toliau aktyviai propaguos. Sąjunga yra įsipareigojusi dirbti su šalimis ir su partneriais tarptautinėje bendruomenėje ir regione ir aktyviai vykdyti atitinkamas tarptautines iniciatyvas, kad deryboms būtų suteikta naujos dinamikos.

3 straipsnis

Įgaliojimai

1. Kad būtų pasiekti 2 straipsnyje nurodyti politikos tikslai, suteikiami šie įgaliojimai:
- a) užtikrinti, kad Sąjunga aktyviai ir efektyviai prisidėtų prie veiksmų ir iniciatyvų, kuriais siekiama galutinai išspręsti Izraelio ir Palestinos konfliktą remiantis dviejų valstybių sambūviu pagrįstu sprendimu ir laikantis Sąjungos parametru bei atitinkamų JT ST rezoliucijų, įskaitant JT ST rezoliuciją 2334 (2016), ir teikti pasiūlymus dėl Sąjungos veiksmų šiuo atžvilgiu;
 - b) sudaryti palankesnes sąlygas glaudiems ryšiams ir juos palaikyti su visomis taikos proceso šalimis, visų pirma Izraeliu ir Palestinos Administracija, atitinkamais politiniais veikėjais bei regiono valstybėmis ir kitomis atitinkamomis valstybėmis, taip pat su JT ir kitomis atitinkamomis tarptautinėmis organizacijomis, pavyzdžiui, Arabų Valstybių Lyga ar Persijos įlankos bendradarbiavimo taryba, siekiant dirbti su jais stiprinant taikos procesą;

- c) pasinaudoti besivystančia regiono padėtimi Artimuosiuose Rytuose, visų pirma Izraelio ir daugelio arabų valstybių santykių normalizavimu, kad būtų toliau daroma pažanga taikos procese ir taip prisidedama prie stabilumo regione;
- d) ypatingą dėmesį skirti veiksniams, kurie daro įtaką taikos proceso regioniniam aspektui, įskaitant įvykius, susijusius su konfliktu Gazoje ir regione po brutalių ir beatodairiškų „ Hamas“ teroristinių išpuolių prieš Izraelį 2023 m. spalio 7 d., bendradarbiavimui su arabų partneriais ir Arabų taikos iniciatyvos įgyvendinimui;
- e) aktyviai remti šalių taikos derybas ir prie jų prisidėti, be kita ko, teikiant pasiūlymus Sąjungos vardu, atsižvelgiant į jos nusistovėjusią ilgalaikę politiką tų derybų kontekste;
- f) užtikrinti Sąjungos nuolatinį dalyvavimą atitinkamuose tarptautiniuose forumuose;
- g) prisidėti prie krizių valdymo ir ankstyvųjų perspėjimų;
- h) prisidėti įgyvendinant šalių pasiektus tarptautinius susitarimus ir su jomis imtis diplomatinių priemonių tų susitarimų sąlygų nesilaikymo atveju;

- i) prisidėti prie politinių pastangų skatinti tvarų sprendimą laikotarpiui po karo veiksmų pabaigos Gazos Ruože, kuris yra neatsiejama būsimos Palestinos valstybės dalis, remti Palestinos Administracijos grįžimą į Gazą, be kita ko, sudarant palankesnes sąlygas Izraelio ir Palestinos Administracijos diskusijoms, ir skatinti humanitarines pastangas;
- j) taikos proceso kontekste konstruktyviai bendradarbiauti su susitarimus pasirašiusiomis šalimis, kad būtų skatinama laikytis pagrindinių demokratijos normų, įskaitant pagarbą tarptautinei humanitarinei teisei, žmogaus teisėms ir teisinės valstybės principui;
- k) teikti pasiūlymus dėl Sąjungos išitraukimo į taikos procesą ir dėl geriausio būdo įgyvendinti Sąjungos iniciatyvas ir nuolatinės su taikos procesu susijusias Sąjungos pastangas, tokias kaip Sąjungos indėlis į Palestinos reformas ir į Dviejų valstybių sambūviu pagrįsto sprendimo įgyvendinimo pasaulinio aljanso veiklą, įskaitant atitinkamų Sąjungos vystymosi projektų politinius aspektus;
- l) skatinti šalis susilaikyti nuo vienašalių veiksmų, keliančių grėsmę galimybėms įgyvendinti dviejų valstybių sambūviu pagrįstą sprendimą, visų pirma Okupuotojoje Palestinos Teritorijoje, įskaitant gyvenviečių kūrimo politiką ir smurto kurstymą bei neapykantą kurstančias kalbas;

- m) prisidėti prie Sąjungos žmogaus teisių politikos įgyvendinimo bendradarbiaujant su ES specialiuoju įgaliotiniu žmogaus teisių klausimais, įskaitant Sąjungos gaires dėl žmogaus teisių, visų pirma Sąjungos gaires dėl vaikų ir ginkluotųjų konfliktų, taip pat dėl smurto prieš moteris ir mergaites ir kovos su visų formų moterų ir mergaičių diskriminacija, ir Sąjungos politiką, susijusią su JT ST rezoliucija 1325 (2000) dėl moterų, taikos ir saugumo;
 - n) padėti viešąją nuomonę formuojantiems įtakingiems asmenims regione geriau suprasti Sąjungos vaidmenį ir padaryti jį labiau matomą;
 - o) bendradarbiauti su pilietinės visuomenės atstovais, įskaitant moteris ir jaunimą, taip pat su subjektais, dalyvaujančiais vykdant šalių tarpusavio pasitikėjimo stiprinimo priemones.
2. ES specialusis įgaliotinis remia vyriausiojo įgaliotinio darbą ir kartu stebi visą su Artimųjų Rytų taikos procesu susijusią Sąjungos veiklą regione.

4 straipsnis

Įgaliojimų vykdymas

1. ES specialusis įgaliotinis yra atsakingas už įgaliojimų vykdymą; jo veiklą prižiūri vyriausiasis įgaliotinis.

2. ES specialiajam įgaliotiniui palaikant ryšius Taryboje. PSK ES specialiajam įgaliotiniui teikia strategines gaires ir politinius nurodymus, kiek tai susiję su jo įgaliojimais, nedarant poveikio vyriausiojo įgaliotinio galioms.
3. ES specialusis įgaliotinis užtikrina reguliary, sistemingą ir aiškų savo veiksmų derinimą ir bendradarbiavimą su Europos išorės veiksmų tarnyba (EIVT) ir atitinkamais jos padaliniais.
4. ES specialusis įgaliotinis rengs reguliarius vizitus regione ir užtikrins glaudų veiksmų koordinavimą su atitinkamomis Sąjungos delegacijomis visame regione, įskaitant Sąjungos įgaliotinio biurą Jeruzalėje, Sąjungos delegaciją Tel Avive, o per jas – su valstybių narių diplomatinėmis atstovybėmis.

5 straipsnis

Finansavimas

1. Su įgaliojimų vykdymu susijusioms išlaidoms (toliau – išlaidos) laikotarpiu nuo 2025 m. birželio 2 d. iki 2026 m. gegužės 31 d. padengti skiriama finansinė orientacinė suma yra 1 368 570,22 EUR.
2. Išlaidos tvarkomos pagal Sąjungos bendrajam biudžetui taikomas procedūras ir taisykles.
3. Išlaidos tvarkomos pagal ES specialiojo įgaliotinio ir Komisijos sudarytą sutartį. Už visas išlaidas ES specialusis įgaliotinis atsiskaito Komisijai.

6 straipsnis

ES specialiojo įgaliotinio darbuotojų grupės sudėtis

1. Neviršydamas įgaliojimų ir paskirtų atitinkamų finansinių išteklių, ES specialusis įgaliotinis sudaro darbuotojų grupę. Į ES specialiojo įgaliotinio darbuotojų grupę įtraukiami darbuotojai, turintys ekspertinių žinių konkrečiais politikos klausimais, kaip reikalaujama pagal įgaliojimus. ES specialusis įgaliotinis Tarybai ir Komisijai nedelsdamas praneša apie savo darbuotojų grupės sudėtį.
2. Valstybės narės, Sąjungos institucijos ir EIVT gali pasiūlyti deleguoti darbuotojus dirbti ES specialiojo įgaliotinio darbuotojų grupėje. Atlyginimą tokiems deleguotiesiems darbuotojams moka atitinkamai deleguojančioji valstybė narė, atitinkama Sąjungos institucija arba EIVT. Valstybių narių į Sąjungos institucijas arba į EIVT deleguoti ekspertai taip pat gali būti deleguoti dirbti ES specialiojo įgaliotinio darbuotojų grupėje. Pagal sutartį pasamdyti tarptautiniai darbuotojai turi turėti vienos iš valstybių narių pilietybę.
3. Visi deleguotieji darbuotojai administraciniu požiūriu lieka pavaldūs deleguojančiajai valstybei narei, atitinkamai Sąjungos institucijai arba EIVT ir vykdo savo pareigas bei veikia įgaliojimų labui.
4. ES specialiojo įgaliotinio darbuotojų grupė bendrai įkuriama kartu su atitinkamu EIVT padaliniu, Sąjungos delegacija Tel Avive ir Sąjungos įgaliotinio biuru Jeruzalėje, kad būtų užtikrinta jų atitinkamos veiklos darna ir nuoseklumas.

7 straipsnis

ES specialiojo įgaliotinio ir jo darbuotojų grupės privilegijos ir imunitetai

Su priimančiosiomis šalimis atitinkamai susitariama dėl ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimų įgyvendinimui ir sklandžiam vykdymui užtikrinti būtinų privilegijų, imunitetų ir kitų garantijų, susijusių su ES specialiuoju įgaliotiniu ir ES specialiojo įgaliotinio darbuotojų grupės nariais. Valstybės narės ir EIVT tuo tikslu teikia visą reikiamą paramą.

8 straipsnis

ES įslaptintos informacijos saugumas

ES specialusis įgaliotinis ir ES specialiojo įgaliotinio darbuotojų grupės nariai laikosi saugumo principų ir būtinausių standartų, nustatytų Tarybos sprendimu 2013/488/ES².

9 straipsnis

Galimybė susipažinti su informacija ir logistinė parama

1. Valstybės narės, Komisija, EIVT ir Tarybos generalinis sekretoriatas užtikrina, kad ES specialiajam įgaliotiniui būtų sudaryta galimybė susipažinti su visa reikiama informacija.
2. Atitinkamai Sąjungos delegacijos regione ir valstybės narės teikia ES specialiajam įgaliotiniui ir ES specialiojo įgaliotinio darbuotojų grupės nariams logistinę paramą.

² 2013 m. rugsėjo 23 d. Tarybos sprendimas 2013/488/ES dėl ES įslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti skirtų saugumo taisyklių (OL L 274, 2013 10 15, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2013/488/oj>).

10 straipsnis

Saugumas

ES specialusis įgaliotinis, vadovaudamasis Sąjungos politika dėl personalo, dislokuoto už Sąjungos ribų vykdyti veiksmus pagal Sutarties V antraštinę dalį, saugumo, laikydamasis įgaliojimų ir atsižvelgdamas į saugumo padėtį jo atsakomybei priskirtoje teritorijoje, imasi visų praktiškai įgyvendinamų priemonių viso tiesiogiai ES specialiajam įgaliotiniui pavaldaus personalo saugumui užtikrinti, visų pirma:

- a) sudarydamas konkretų saugumo planą, grindžiamą EIVT pateiktomis gairėmis, kuriame numatomos konkrečios fizinės, organizacinės ir procedūrinės saugumo priemonės, reglamentuojančios personalo saugaus atvykimo į jo atsakomybei priskirtą teritoriją ir judėjimo joje valdymą bei saugumo incidentų valdymą, ir misijos nenumatytų atvejų bei evakavimo planą;
- b) užtikrindamas, kad visas už Sąjungos ribų dislokuotas personalas būtų apdraustas didelės rizikos draudimu, būtinu atsižvelgiant į sąlygas jo atsakomybei priskirtoje teritorijoje;
- c) užtikrindamas, kad prieš atvykstant arba atvykus į jo atsakomybei priskirtą teritoriją būtų organizuotas viso personalo, dislokuotino už Sąjungos ribų, įskaitant vietoje pasamdytą personalą, atitinkamas mokymas saugumo klausimais, atsižvelgiant į EIVT tai teritorijai nustatytą rizikos lygį;
- d) užtikrindamas, kad būtų įgyvendinamos visos sutartos rekomendacijos, pateiktos remiantis reguliariais saugumo įvertinimais, o vyriausiajam įgaliotiniui, Tarybai ir Komisijai raštu teikdamas tų rekomendacijų įgyvendinimo ir kitų saugumo klausimų ataskaitas, sudarančias 15 straipsnyje nurodytų reguliariai teikiamų pažangos ataskaitų ir galutinės išsamios įgaliojimų vykdymo ataskaitos dalį.

11 straipsnis
Ataskaitų teikimas

ES specialusis įgaliotinis vyriausiajam įgaliotiniui reguliariai teikia ataskaitas. ES specialusis įgaliotinis reguliariai teikia ataskaitas PSK ir prireikus – Tarybos darbo grupėms. Reguliariai teikiamos ataskaitos platinamos per sistemą COREU. EIVT visada visapusiškai informuojama. ES specialusis įgaliotinis gali teikti ataskaitas Užsienio reikalų tarybai. Vadovaujantis Sutarties 36 straipsniu, ES specialusis įgaliotinis gali dalyvauti teikiant informaciją Europos Parlamentui.

12 straipsnis
Galimybė susipažinti su dokumentais ir duomenų apsauga

1. ES specialusis įgaliotinis taiko Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1049/2001³ nustatytas taisykles ir vyriausiojo įgaliotinio priimtas atitinkamas įgyvendinimo taisykles.

³ 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 145, 2001 5 31, p. 43, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj>).

2. ES specialusis įgaliojimas užtikrina asmenų apsaugą tvarkant jų asmens duomenis, vadovaudamasis Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2018/1725⁴ nustatytais taisyklėmis ir vyriausiojo įgaliojimo priimtais atitinkamais įgyvendinimo taisyklėmis.

13 straipsnis
Koordinavimas

1. ES specialusis įgaliojimas prisideda prie Sąjungos veiksmų vieningumo, nuoseklumo bei veiksmingumo ir padeda užtikrinti, kad visos Sąjungos priemonės ir valstybių narių veiksmai būtų vykdomi nuosekliai, siekiant Sąjungos politikos tikslų. Kai tikslinga, siekiama palaikyti ryšius su valstybėmis narėmis. ES specialiojo įgaliojimo veiksmai koordinuojami su EIVT ir Komisijos tarnybų veiksmais. ES specialusis įgaliojimas reguliariai teikia informacinius pranešimus Sąjungos delegacijoms ir valstybių narių diplomatinėms atstovybėms, įskaitant Sąjungos įgaliojimo biurą Jeruzalėje ir Sąjungos delegaciją Tel Avive.

⁴ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

2. Vietos lygmeniu glaudus ryšys palaikomas su atitinkamais valstybių narių misijų vadovais, Sąjungos delegacijų vadovais ir bendros saugumo ir gynybos politikos misijų vadovais. Jie deda visas įmanomas pastangas, kad padėtų ES specialiajam įgaliotiniui vykdyti įgaliojimus. ES specialusis įgaliotinis, savo veiksmus glaudžiai koordinuodamas su Sąjungos delegacijos Tel Avive vadovu ir Sąjungos įgaliotinio biuru Jeruzalėje, teikia vietos politines gaires Europos Sąjungos policijos misijos Palestinos teritorijose (EUPOL COPPS) ir Europos Sąjungos pasienio pagalbos misija Rafah perėjimo punktui (EU BAM Rafah) vadovams. ES specialusis įgaliotinis taip pat palaiko ryšius su kitais tarptautiniais ir regioniniais subjektais vietoje.

14 straipsnis

Pagalba pretenzijų atveju

ES specialusis įgaliotinis ir ES specialiojo įgaliotinio darbuotojų grupės nariai teikia pagalbą reaguojant į pretenzijas ir pareigas, kylančias iš ankstesnių ES specialiųjų įgaliotinių Artimųjų Rytų taikos procese įgaliojimų, ir tokiais tikslais teikia administracinę pagalbą ir prieigą prie atitinkamų dokumentų.

15 straipsnis

Peržiūra

Šio sprendimo įgyvendinimas ir jo darna su kita Sąjungos veikla regione yra nuolat peržiūrimi. ES specialusis įgaliojimas vyriausiajam įgaliotiniui, Tarybai ir Komisijai reguliariai teikia pažangos ataskaitas ir ne vėliau kaip 2026 m. vasario 28 d. pateikia galutinę išsamią įgaliojimų vykdymo ataskaitą.

16 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta ...

Tarybos vardu

Pirmininkas